

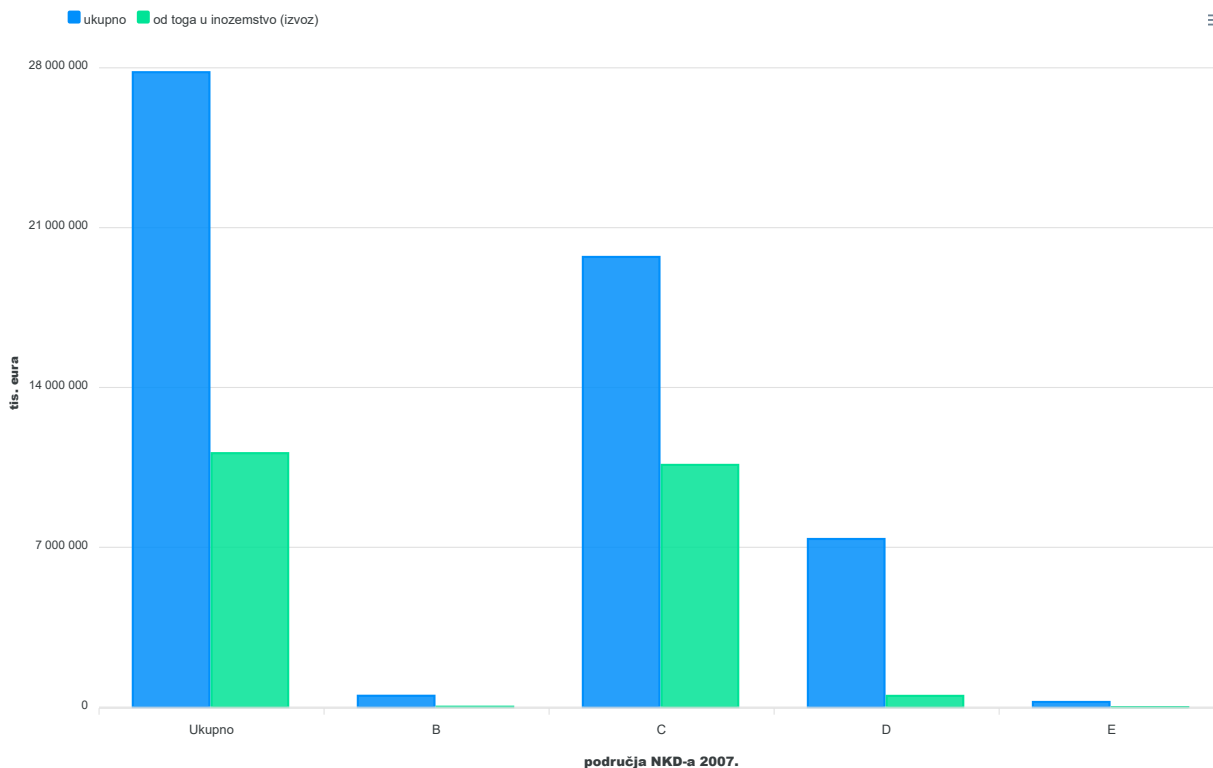

PROIZVODNJA I PRODAJA INDUSTRIJSKIH PROIZVODA (PRODCOM) U 2023. – privremeni podaci, rujna 2024.

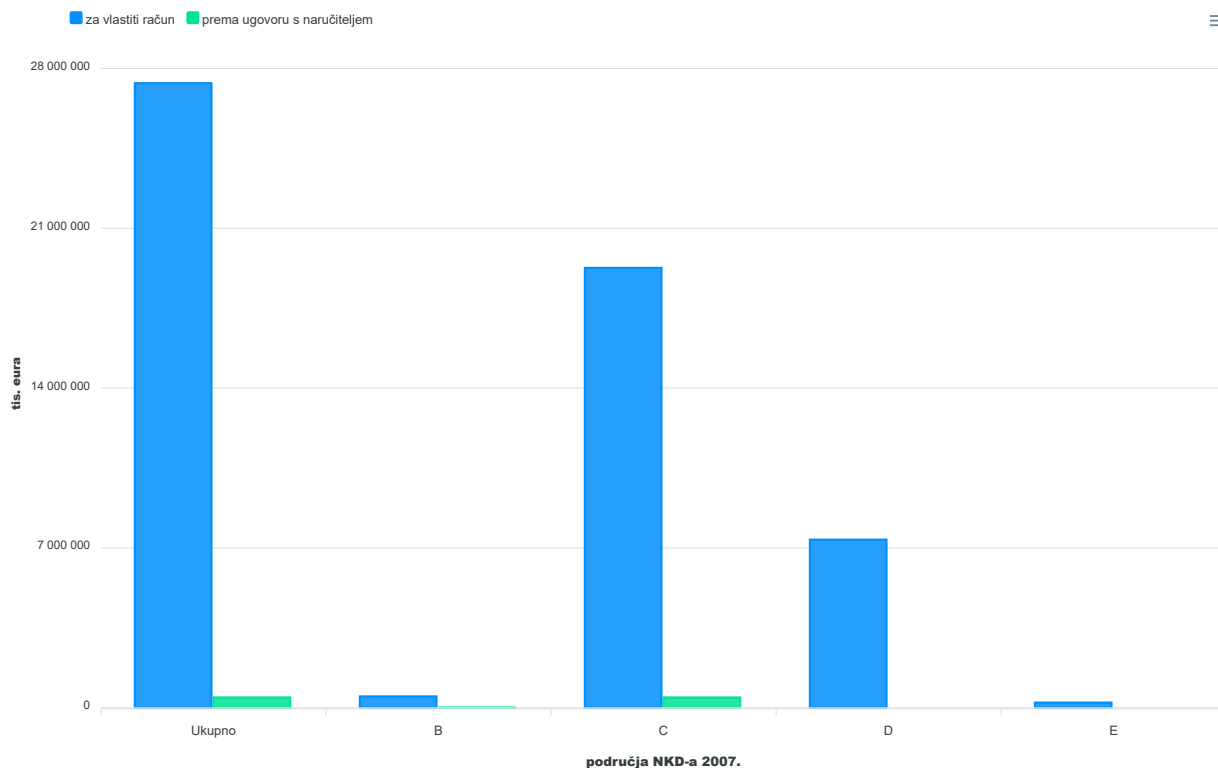
U 2023. ukupna vrijednost industrijskih proizvoda koju su prodala poduzeća što su se bavila industrijskom proizvodnjom (bez obzira na to gdje je poduzeće registrirano) u Republici Hrvatskoj iznosi 27 808 milijuna eura. U usporedbi s prethodnom godinom, vrijednost prodaje veća je za 736 milijuna eura, što iznosi 2,7%. Vrijednost prodaje na inozemno tržište iznosi 11 123 milijuna eura, što je 40,0% od ukupne vrijednosti prodaje industrijskih proizvoda.

Prema industrijskim područjima NKD-a 2007., vrijednost prodanih industrijskih proizvoda razvrstanih prema djelatnostima proizvoda najveća je u području C Prerađivačka industrija i iznosi 19 718 milijuna eura, u području D Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija iznosi 7 365 milijuna eura, u području B Rudarstvo i vađenje iznosi 498 milijuna eura, a najmanja je u području E Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša (226 milijuna eura). Vrijednost prodaje industrijskih proizvoda najveća je u odjeljku 35 Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacijom (7 365 milijuna eura), a najmanja je u odjeljku 12 Proizvodnja duhanskih proizvoda (46 milijuna eura).

G-1. VRIJEDNOST PRODANIH INDUSTRIJSKIH PROIZVODA I IZVOZA PO PODRUČJIMA NKD-a 2007. PREMA DJELATNOSTIMA PROIZVODA U 2023.

G-2. VRIJEDNOST PRODANIH INDUSTRIJSKIH PROIZVODA ZA VLASTITI RAČUN I PREMA UGOVORU S NARUČITELJEM PREMA DJELATNOSTIMA PROIZVODA U 2023.

- B Rudarstvo i vađenje
- C Prerađivačka industrija
- D Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija
- E Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša

Udio prodaje industrijskih proizvoda koja se obavljala za vlastiti račun proizvođača prema djelatnostima proizvoda u 2023. u Republici Hrvatskoj i dalje je najveći i iznosi 98,4% od ukupne vrijednosti prodaje industrijskih proizvoda, dok je udio vrijednosti industrijskih proizvoda koja se obavljala prema ugovoru s naručiteljem (za tuđi račun) 1,6%. Najveći je udio proizvodnje za tuđi račun u odjeljcima 15 (24,2%), 28 (15,6%), 14 (13,3%) i 24 (12,0%) te u području C Prerađivačka industrija.

Ako usporedimo industrijsku prodaju 21 županije Republike Hrvatske (tablica 2. i grafikon G-6.), najveći udio u vrijednosti prodaje industrijskih proizvoda mjerene prema djelatnosti proizvoda ima Grad Zagreb, u iznosu od 4 396 milijuna eura (21,7%), i Primorsko-goranska županija, u iznosu od 2 144 milijuna eura (10,6%). Najmanju vrijednost prodaje industrijskih proizvoda ostvarila je Dubrovačko-neretvanska županija, 49 milijuna eura (0,2%).

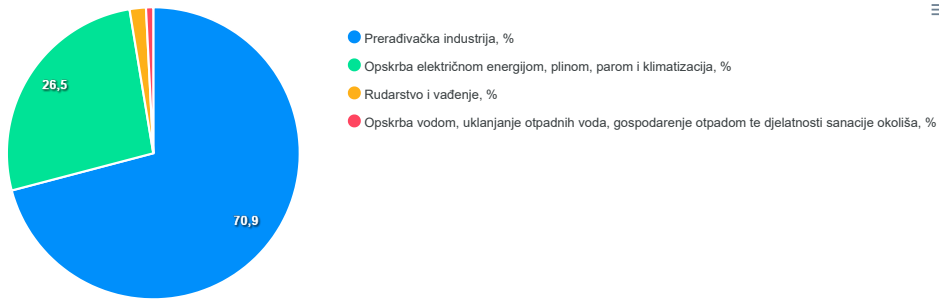
Podaci o vrijednosti prodaje industrijskih proizvoda dobiveni su obradom istraživanja PRODCOM o industrijskoj proizvodnji u 2023., kojim je obuhvaćeno 2 876 industrijskih lokalnih jedinica od pravnih osoba i obrtnika s deset i više zaposlenih. Struktura obuhvata u 2023. pravnih osoba i obrtnika prema djelatnostima proizvoda po područjima NKD-a 2007. jest sljedeća: u području B obuhvaćeno je 1,8% pravnih osoba i obrtnika, u području C njih 70,9%, u području D njih 26,5%, a u području E njih 0,8%.

1. VRIJEDNOST PRODANIH INDUSTRIJSKIH PROIZVODA I IZVOZA PO PODRUČJIMA I ODJELJCIMA NKD-a 2007.
PREMA DJELATNOSTIMA PROIZVODA U 2023.

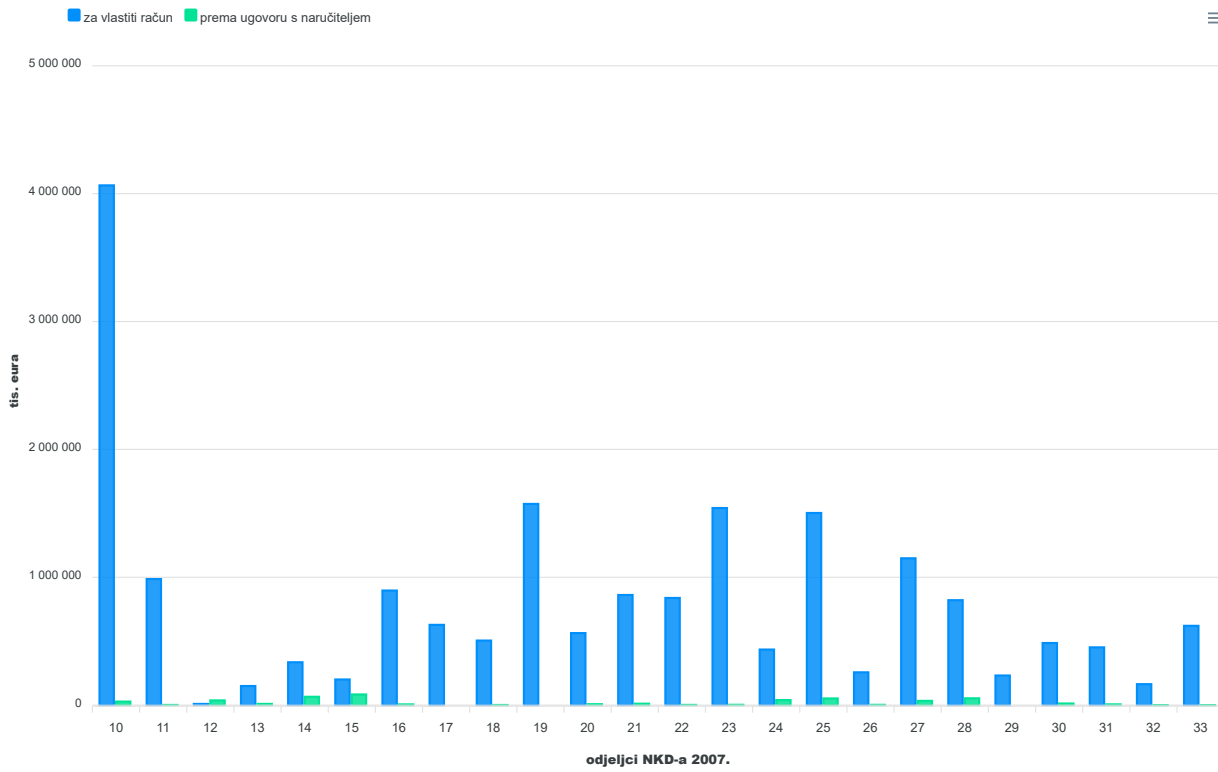
tis. eura

	Vrijednost prodanih industrijskih proizvoda prema NIP-u 2023.					
	ukupno			od toga u inozemstvo (izvoz)		
	ukupno	za vlastiti račun	prema ugovoru s naručiteljem	ukupno	za vlastiti račun	prema ugovoru s naručiteljem
Ukupno	27 807 567	27 355 390	452 177	11 122 724	10 795 389	327 335
B Rudarstvo i vađenje	498 385	498 175	210	19 039	19 039	-
06 Vađenje sirove nafte i prirodnog plina	233 104	233 104	-	-	-	-
08 Ostalo rudarstvo i vađenje	191 561	191 351	210	19 039	19 039	-
09 Pomoćne uslužne djelatnosti u rudarstvu	73 720	73 720	-	-	-	-
C Prerađivačka industrija	19 718 071	19 266 104	451 967	10 609 732	10 282 397	327 335
10 Proizvodnja prehrambenih proizvoda	4 092 488	4 064 906	27 582	1 120 900	1 111 447	9 453
11 Proizvodnja pića	987 087	985 748	1 339	224 871	224 871	-
12 Proizvodnja duhanskih proizvoda	46 027	9 262	36 765	8 619	8 619	-
13 Proizvodnja tekstila	158 856	149 298	9 558	116 324	108 346	7 978
14 Proizvodnja odjeće	400 309	335 137	65 172	310 210	266 641	43 569
15 Proizvodnja kože i srodnih proizvoda	283 723	200 469	83 254	246 453	167 399	79 054
16 Prerada drva i proizvoda od drva i pluta, osim namještaja; proizvodnja proizvoda od slame i pletarskih materijala	901 721	896 013	5 708	568 306	567 852	454
17 Proizvodnja papira i proizvoda od papira	627 662	627 662	-	318 921	318 921	-
18 Tiskanje i umnožavanje snimljenih zapisa	505 916	504 874	1 042	306 996	306 944	52
19 Proizvodnja koksa i rafiniranih naftnih proizvoda	1 573 431	1 573 431	-	550 998	550 998	-
20 Proizvodnja kemikalija i kemijskih proizvoda	570 409	563 218	7 191	339 322	337 768	1 554
21 Proizvodnja osnovnih farmaceutskih proizvoda i farmaceutskih pripravaka	872 432	861 369	11 063	775 083	764 475	10 608
22 Proizvodnja proizvoda od gume i plastike	839 638	838 032	1 606	492 073	490 679	1 394
23 Proizvodnja ostalih nemetalnih mineralnih proizvoda	1 543 825	1 541 372	2 453	835 908	835 908	-
24 Proizvodnja metala	473 810	434 500	39 310	429 738	390 621	39 117
25 Proizvodnja gotovih metalnih proizvoda, osim strojeva i opreme	1 554 858	1 502 598	52 260	987 958	955 833	32 125
26 Proizvodnja računala te elektroničkih i optičkih proizvoda	258 728	256 382	2 346	184 060	181 714	2 346
27 Proizvodnja električne opreme	1 181 502	1 148 250	33 252	960 128	928 175	31 953
28 Proizvodnja strojeva i uređaja, d. n.	873 886	820 556	53 330	754 549	703 577	50 972
29 Proizvodnja motornih vozila, prikolica i poluprikolica	231 526	231 526	-	200 761	200 761	-
30 Proizvodnja ostalih prijevoznih sredstava	498 319	485 678	12 641	379 925	367 284	12 641
31 Proizvodnja namještaja	457 613	451 749	5 864	277 060	273 031	4 029
32 Ostala prerađivačka industrija	164 079	163 965	114	55 756	55 720	36
33 Popravak i instaliranje strojeva i opreme	620 226	620 109	117	164 813	164 813	-
D Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	7 364 617	7 364 617	-	493 647	493 647	-
35 Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	7 364 617	7 364 617	-	493 647	493 647	-
E Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	226 494	226 494	-	306	306	-
36 Skupljanje, pročišćavanje i opskrba vodom	224 613	224 613	-	306	306	-
38 Usluge skupljanja, obrade i zbrinjavanja otpada; usluge oporabe materijala	1 881	1 881	-	-	-	-

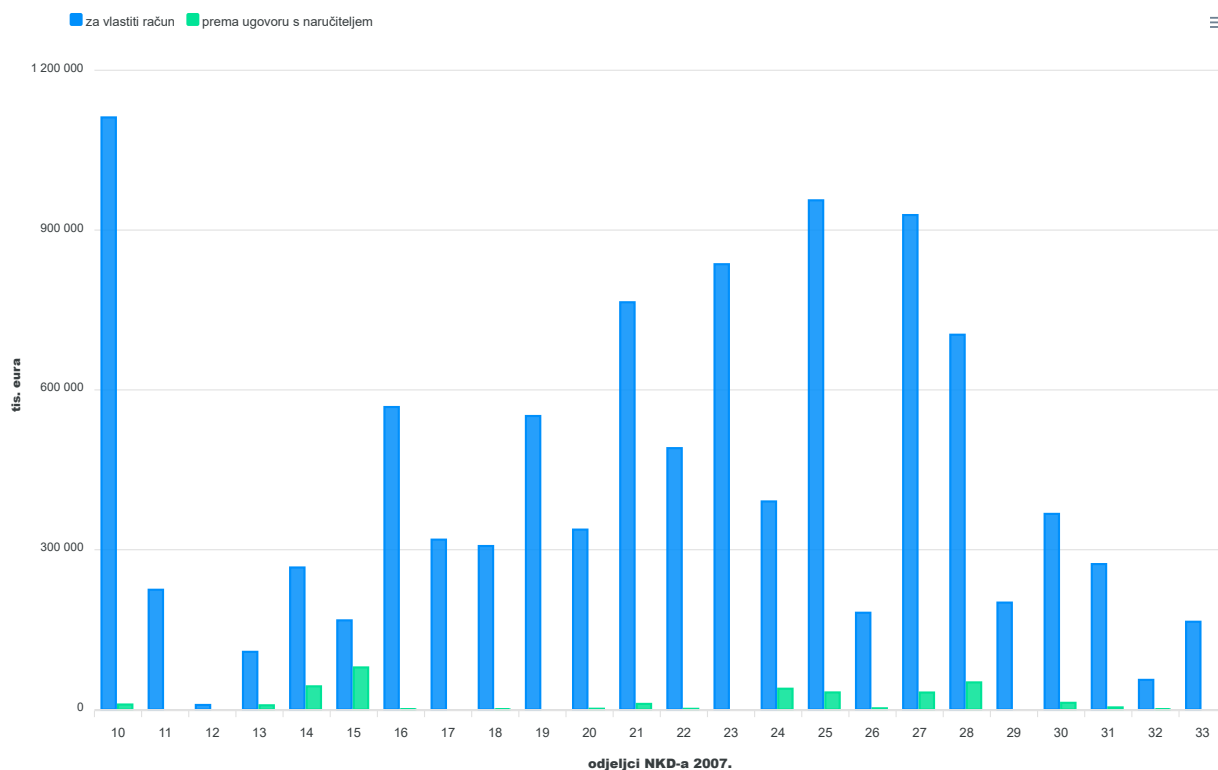
G-3. STRUKTURA VRIJEDNOSTI PRODANIH INDUSTRIJSKIH PROIZVODA PREMA DJELATNOSTIMA PROIZVODA PO PODRUČJIMA NKD-a 2007. U 2023.

G-4. VRIJEDNOST PRODANIH INDUSTRIJSKIH PROIZVODA U PRERAĐIVAČKOJ INDUSTRIJI PO ODJELJCIMA NKD-a 2007., ZA VLASTITI RAČUN I PREMA UGOVORU S NARUČITELJEM PREMA DJELATNOSTIMA PROIZVODA U 2023.

G-5. VRIJEDNOST PRODANIH INDUSTRIJSKIH PROIZVODA U PRERAĐIVAČKOJ INDUSTRIJI U INOZEMSTVO PO ODJELJCIMA NKD-a 2007., ZA VLASTITI RAČUN I PREMA UGOVORU S NARUČITELJEM PREMA DJELATNOSTIMA PROIZVODA U 2023.

Odjeljci NKD-a 2007.

- 10 Proizvodnja prehrambenih proizvoda
- 11 Proizvodnja pića
- 12 Proizvodnja duhanskih proizvoda
- 13 Proizvodnja tekstila
- 14 Proizvodnja odjeće
- 15 Proizvodnja kože i srodnih proizvoda
- 16 Prerada drva i proizvoda od drva i pluta, osim namještaja; proizvodnja proizvoda od slame i pletarskih materijala
- 17 Proizvodnja papira i proizvoda od papira
- 18 Tiskanje i umnožavanje snimljenih zapisa
- 19 Proizvodnja koksa i rafiniranih naftnih proizvoda
- 20 Proizvodnja kemikalija i kemijskih proizvoda
- 21 Proizvodnja osnovnih farmaceutskih proizvoda i farmaceutskih pripravaka
- 22 Proizvodnja proizvoda od gume i plastike
- 23 Proizvodnja ostalih nemetalnih mineralnih proizvoda
- 24 Proizvodnja metala
- 25 Proizvodnja gotovih metalnih proizvoda, osim strojeva i opreme
- 26 Proizvodnja računala te elektroničkih i optičkih proizvoda
- 27 Proizvodnja električne opreme
- 28 Proizvodnja strojeva i uređaja, d. n.
- 29 Proizvodnja motornih vozila, prikolica i poluprikolica
- 30 Proizvodnja ostalih prijevoznih sredstava
- 31 Proizvodnja namještaja
- 32 Ostala prerađivačka industrija
- 33 Popravak i instaliranje strojeva i opreme

2. VRIJEDNOST PRODANIH INDUSTRIJSKIH PROIZVODA I IZVOZA PO PODRUČJIMA NKD-a 2007., PREMA
DJELATNOSTIMA PROIZVODA I PO ŽUPANIJAMA U 2023.

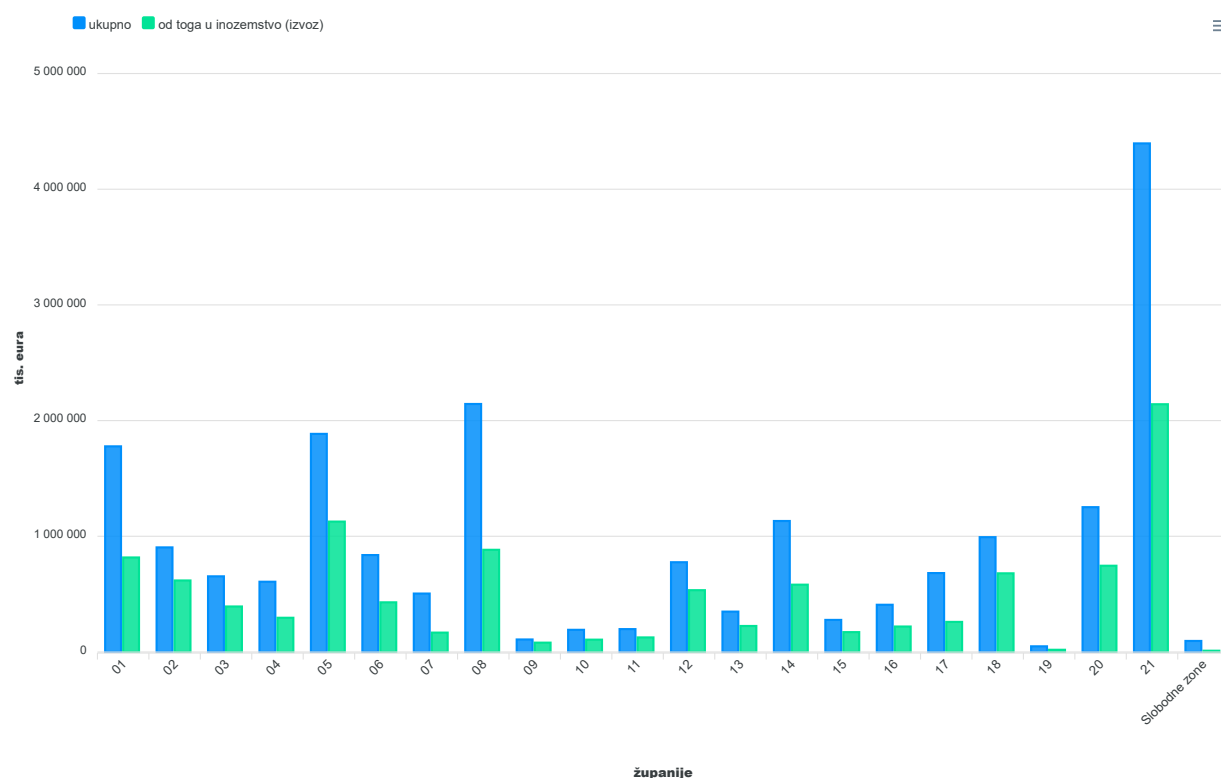
tis. eura

	Vrijednost prodanih industrijskih proizvoda prema NIP-u 2023.					
	ukupno			od toga u inozemstvo (izvoz)		
	ukupno	za vlastiti račun	prema ugovoru s naručiteljem	ukupno	za vlastiti račun	prema ugovoru s naručiteljem
Republika Hrvatska – područja B i C ¹⁾	20 216 456	19 764 279	452 177	10 628 771	10 301 436	327 335
Zagrebačka županija	1 777 289	1 751 615	25 674	816 708	796 699	20 009
B Rudarstvo i vađenje	86 240	86 240	-	-	-	-
C Prerađivačka industrija	1 691 049	1 665 375	25 674	816 708	796 699	20 009
Krapinsko-zagorska županija	903 853	872 261	31 592	617 854	595 001	22 853
B Rudarstvo i vađenje	24 251	24 251	-	943	943	-
C Prerađivačka industrija	879 602	848 010	31 592	616 911	594 058	22 853
Sisačko-moslavačka županija	653 693	638 586	15 107	393 058	378 963	14 095
B Rudarstvo i vađenje	17 125	17 125	-	31	31	-
C Prerađivačka industrija	636 568	621 461	15 107	393 027	378 932	14 095
Karlovačka županija	606 983	555 837	51 146	295 557	244 944	50 613
B Rudarstvo i vađenje	2 663	2 663	-	-	-	-
C Prerađivačka industrija	604 320	553 174	51 146	295 557	244 944	50 613
Varaždinska županija	1 885 070	1 825 657	59 413	1 126 843	1 077 798	49 045
B Rudarstvo i vađenje	39 116	39 116	-	11 338	11 338	-
C Prerađivačka industrija	1 845 954	1 786 541	59 413	1 115 505	1 066 460	49 045
Koprivničko-križevačka županija	837 553	834 105	3 448	429 017	425 880	3 137
B Rudarstvo i vađenje	99 418	99 418	-	-	-	-
C Prerađivačka industrija	738 135	734 687	3 448	429 017	425 880	3 137
Bjelovarsko-bilogorska županija	504 837	496 676	8 161	167 215	164 138	3 077
B Rudarstvo i vađenje	18 529	18 529	-	-	-	-
C Prerađivačka industrija	486 308	478 147	8 161	167 215	164 138	3 077
Primorsko-goranska županija	2 143 495	2 131 469	12 026	883 104	871 540	11 564
B Rudarstvo i vađenje	4 792	4 792	-	-	-	-
C Prerađivačka industrija	2 138 703	2 126 677	12 026	883 104	871 540	11 564
Ličko-senjska županija	107 876	105 169	2 707	80 459	80 327	132
B Rudarstvo i vađenje	4 641	4 431	210	-	-	-
C Prerađivačka industrija	103 235	100 738	2 497	80 459	80 327	132
Virovitičko-podravska županija	191 439	185 791	5 648	106 340	106 340	-
B Rudarstvo i vađenje	10 524	10 524	-	714	714	-
C Prerađivačka industrija	180 915	175 267	5 648	105 626	105 626	-
Požeško-slavonska županija	197 463	192 980	4 483	125 610	121 141	4 469
B Rudarstvo i vađenje	14 364	14 364	-	-	-	-
C Prerađivačka industrija	183 099	178 616	4 483	125 610	121 141	4 469
Brodsko-posavska županija	775 612	748 202	27 410	533 938	512 100	21 838
B Rudarstvo i vađenje	4 285	4 285	-	-	-	-
C Prerađivačka industrija	771 327	743 917	27 410	533 938	512 100	21 838
Zadarska županija	348 737	348 737	-	224 544	224 544	-
B Rudarstvo i vađenje	4 520	4 520	-	70	70	-
C Prerađivačka industrija	344 217	344 217	-	224 474	224 474	-
Osječko-baranjska županija	1 132 031	1 125 425	6 606	581 603	579 602	2 001
B Rudarstvo i vađenje	3 576	3 576	-	-	-	-
C Prerađivačka industrija	1 128 455	1 121 849	6 606	581 603	579 602	2 001
Šibensko-kninska županija	277 028	238 943	38 085	171 401	133 316	38 085
B Rudarstvo i vađenje	2 391	2 391	-	105	105	-
C Prerađivačka industrija	274 637	236 552	38 085	171 296	133 211	38 085
Vukovarsko-srijemska županija	407 967	389 528	18 439	219 827	213 183	6 644
B Rudarstvo i vađenje	1 107	1 107	-	-	-	-
C Prerađivačka industrija	406 860	388 421	18 439	219 827	213 183	6 644
Splitsko-dalmatinska županija	681 853	677 643	4 210	259 815	259 815	-
B Rudarstvo i vađenje	19 634	19 634	-	2 287	2 287	-
C Prerađivačka industrija	662 219	658 009	4 210	257 528	257 528	-
Istarska županija	992 241	943 757	48 484	679 719	676 900	2 819
B Rudarstvo i vađenje	19 532	19 532	-	3 218	3 218	-
C Prerađivačka industrija	972 709	924 225	48 484	676 501	673 682	2 819
Dubrovačko-neretvanska županija	48 715	48 611	104	18 842	18 842	-

B Rudarstvo i vađenje	1 816	1 816	-	297	297	-
C Prerađivačka industrija	46 899	46 795	104	18 545	18 545	-
Međimurska županija	1 251 629	1 171 191	80 438	745 314	672 885	72 429
B Rudarstvo i vađenje	31 367	31 367	-	36	36	-
C Prerađivačka industrija	1 220 262	1 139 824	80 438	745 278	672 849	72 429
Grad Zagreb	4 395 958	4 387 413	8 545	2 141 299	2 137 206	4 093
B Rudarstvo i vađenje	6 416	6 416	-	-	-	-
C Prerađivačka industrija	4 389 542	4 380 997	8 545	2 141 299	2 137 206	4 093
Slobodne zone	95 134	94 683	451	10 704	10 272	432
B Rudarstvo i vađenje	82 078	82 078	-	-	-	-
C Prerađivačka industrija	13 056	12 605	451	10 704	10 272	432

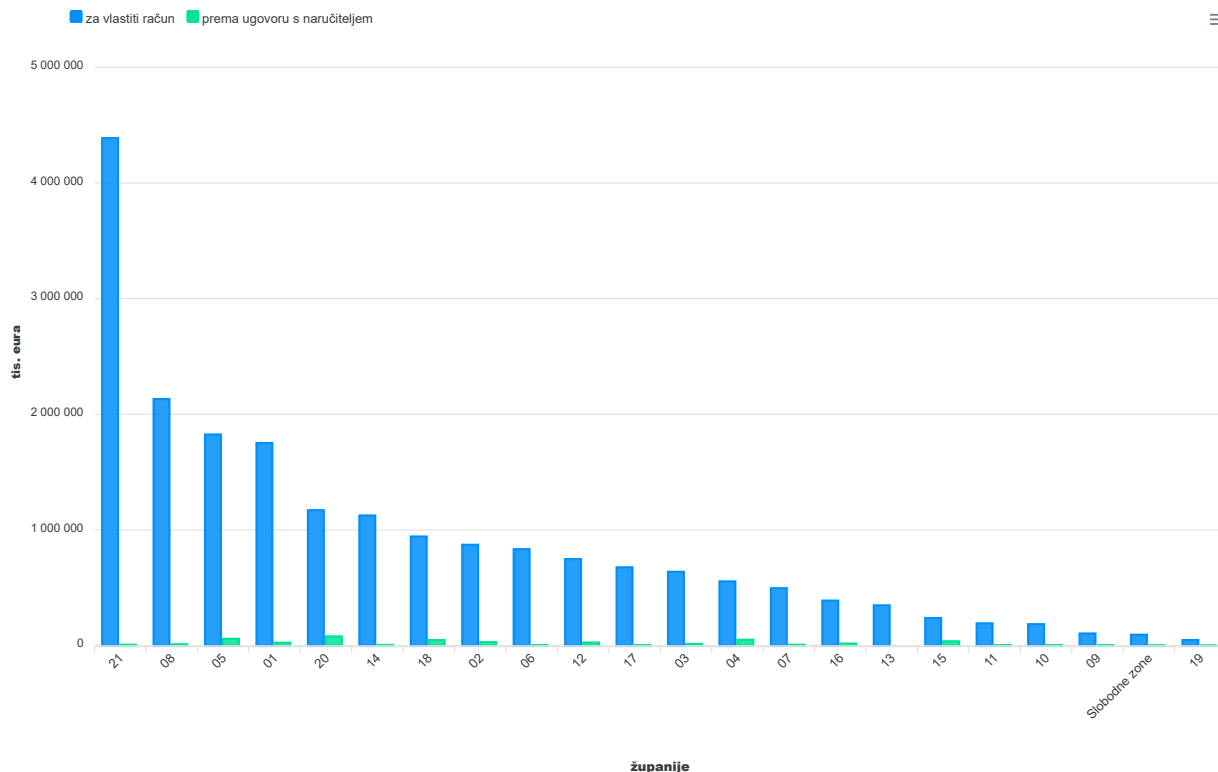
1) Nomenklatura industrijskih proizvoda za opskrbu električnom energijom vrlo je razrađena u 2023. radi izračuna indeksa proizvođačkih cijena industrije. Distributivna područja električnom energijom znatno se razlikuju od županijskih područja pa bi opskrbljivačima električnom energijom iskazivanje opskrbe prema novoj nomenklaturi po županijama predstavljalo veliko opterećenje. Stoga su podaci za 2023. prikupljeni samo na razini Republike Hrvatske. Zbog navedenog u tablici 2. Vrijednost prodanih industrijskih proizvoda i izvoza po područjima NKD-a 2007., prema djelatnostima proizvoda i po županijama u 2023. ne mogu se iskazati podaci za područje D. Podaci za područje E nisu iskazani zbog malog udjela u vrijednosti prodanih industrijskih proizvoda.

G-6. VRIJEDNOST PRODANIH INDUSTRIJSKIH PROIZVODA I IZVOZA PREMA DJELATNOSTIMA PROIZVODA NKD-a 2007. PO ŽUPANIJAMA U 2023.

G-7. VRIJEDNOST PRODANIH INDUSTRIJSKIH PROIZVODA ZA VLASTITI RAČUN I PREMA UGOVORU S NARUČITELJEM PREMA DJELATNOSTIMA PROIZVODA NKD-a 2007. PO ŽUPANIJAMA U 2023.

01 Zagrebačka županija	08 Primorsko-goranska županija	15 Šibensko-kninska županija
02 Krapinsko-zagorska županija	09 Ličko-senjska županija	16 Vukovarsko-srijemska županija
03 Sisačko-moslavačka županija	10 Virovitičko-podravska županija	17 Splitsko-dalmatinska županija
04 Karlovačka županija	11 Požeško-slavonska županija	18 Istarska županija
05 Varaždinska županija	12 Brodsko-posavska županija	19 Dubrovačko-neretvanska županija
06 Koprivničko-križevačka županija	13 Zadarska županija	20 Međimurska županija
07 Bjelovarsko-bilogorska županija	14 Osječko-baranjska županija	21 Grad Zagreb

3. PROIZVODNJA I VIDLJIVA DOMAĆA POTROŠNJA IZABRANIH NAJVAŽNIJIH PROIZVODA PRODCOM-a PREMA VRIJEDNOSTI PRODANIH INDUSTRIJSKIH PROIZVODA U 2023.¹⁾

Šifre i nazivi PRODCOM-a 2023.	Mjerna jedinica	Prodaja industrijskih proizvoda		Uvoz		Izvoz		Vidljiva domaća potrošnja	
		količina	vrijednost, tis. eura	količina	vrijednost, tis. eura	količina	vrijednost, tis. eura	količina	vrijednost, tis. eura
21.20.13.81 Ostali lijekovi koji sadrže pomiješane i nepomiješane proizvode, pakirani za maloprodaju, d. n.	kg	4 783 302	515 988	12 794 909	910 373	5 484 200	600 861	12 094 011	825 500
27.11.41.80 Transformatori s tekućim dielektrikom, kapaciteta snage > 10 000 kVA	kom.	295	351 593	14	1 797	242	286 861	67	66 529
23.51.12.10 Portland-cement	t	2 995 600	332 816	310 360	30 539	1 501 205	156 083	1 804 755	207 272
11.05.10.00 Pivo od slada (isključujući bezalkoholno pivo, pivo s volumnim udjelom alkohola ≤ 0,5%, trošarine na alkoholna pića)	hl	2 890 042	319 318	877 831	57 184	899 299	53 927	2 868 574	322 575
10.13.14.61 Kobasice i slični proizvodi od mesa, iznutrica, krvi ili kukaca i prehrambeni proizvodi na osnovi tih proizvoda (osim jetrenih kobasica i pripremljenih gotovih jela od jetre)	t	60 326	298 253	9 940	33 422	7 432	34 991	62 834	296 684
10.71.11.00 Svježi kruh s masenim udjelom u suhoj tvari ≤ 5 % šećera i ≤ 5 % masnoće (isključujući s dodatkom meda, jaja, sira ili voća)	t	146 915	277 745	18 971	33 646	13 564	26 467	152 322	284 924
11.07.19.30 Vode s dodanim šećerom ili drugim sladilima ili aromatizirane, npr. bezalkoholna osvježavajuća pića (uključujući mineralne i gazirane)	hl	3 078 379	261 242	1 588 012	93 932	1 626 588	81 176	3 039 803	273 998
16.10.12.50 Drvo; po dužini piljeno ili glodano; rezano ili ljušteno; debljine > 6 mm (isključujući crnogorična i tropska drva te hrastove blokove, trake i frize)	m ³	632 956	254 022	54 991	38 656	798 642	383 685	-110 695	-91 007
23.63.10.00 Gotova betonska smjesa	t	5 339 130	209 946	7 517	577	270	34	5 346 377	210 489
10.51.11.42 Mlijeko i vrhnje sa sadržajem > 1%, ali ≤ 6% mliječne masti, nekonzentrirano ili nezaslađeno, u izvornom pakiranju neto sadržaja ≤ 2 l	t	213 635	182 551	37 576	26 612	12 338	10 101	238 873	199 062

¹⁾ Izvor podataka jesu rezultati godišnjeg istraživanja PRODCOM o industrijskoj proizvodnji. Vidljiva domaća potrošnja izračunava se primjenom formule: proizvodnja + uvoz - izvoz. Negativna vidljiva domaća potrošnja rezultat je različitog obuhvata i različitoga metodološkog pristupa tim dvjema vrstama podataka.

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Priloženje sadržava privremene podatke istraživanja PRODCOM o industrijskoj proizvodnji (IND-21/PRODCOM) za 2023. Proveo ga je Državni zavod za statistiku na temelju Zakona o službenoj statistici (NN, br. 25/20. i 155/23.) i Statističkih standarda za istraživanje PRODCOM o industrijskoj proizvodnji u 2023., čiji je sastavni dio i Nomenklatura industrijskih proizvoda – NIP 2023. Pojam "industrija" u cijelom Priloženju definiran je proizvodima (i uslugama) područja djelatnosti B, C, D i E prema NKD-u 2007. Ta definicija industrije šira je od definicije industrije koja se primjenjuje za istraživanje PRODCOM EU-a.

Pokazatelji istraživanja PRODCOM o industrijskoj proizvodnji

Privremeni podaci odnose se na najnovije podatke proizvodnih statistika industrije, a izvedeni su iz godišnjih rezultata istraživanja PRODCOM o industrijskoj proizvodnji. Rezultati istraživanja PRODCOM omogućuju dobivanje detaljnih informacija o nacionalnom tržištu i njegovoj konkurentnosti na međunarodnim tržištima na razini pojedinačnih proizvoda/roba jer su povezani s podacima statistike vanjske trgovine preko veza s CT-om, kao i rezultati istraživanja PRODCOM-a EU-a, s kojim su harmonizirani. Svi podaci na razini pojedinačnih proizvoda prikupljeni su na temelju Nomenklature industrijskih proizvoda (NIP 2023.), izvedene iz PRODCOM Lista 2023. EU-a, koji je sastavni dio harmoniziranih Statističkih standarda za istraživanje PRODCOM u Republici Hrvatskoj. U tablici 1. prikazani su agregirani rezultati raščlambe prema djelatnosti proizvoda, a slijede je grafikoni s podacima o vrijednosti prodanih proizvoda i izvoza, u tisućama eura, raščlanjeni prema industrijskim područjima i odjeljcima NKD-a 2007. U tablici 2. prikazani su agregirani rezultati za županije razvrstani prema djelatnosti prodanih proizvoda iz NIP-a 2023. Tablica 3. prikazuje količine i vrijednosti prodaje deset odabranih najvažnijih proizvoda u Republici Hrvatskoj definiranih prema PRODCOM Listu 2023. (agregati proizvoda iz NIP-a 2023.) za posljednju raspoloživu godinu, zajedno s podacima izvoza i uvoza roba (podaci vanjske trgovine izvedeni iz CT-a 2023.) i izračunanom vidljivom domaćom potrošnjom za svaki odabrani proizvod/robu dodavanjem uvoza ukupnoj proizvodnji te oduzimanjem izvoza. Selekcija deset proizvoda provedena je na temelju njihova udjela u ukupnoj vrijednosti prodanih proizvoda i izvoza u Republici Hrvatskoj prema rezultatima istraživanja PRODCOM o industrijskoj proizvodnji u 2023.

Obuhvat PRODCOM-a i jedinice. Izvještajne jedinice istraživanja PRODCOM jesu sva trgovačka društva i druge pravne osobe i obrtnici te njihovi dijelovi s više od deset zaposlenika koji su se bavili industrijskom proizvodnjom ili uslugama (vlastitima ili prema ugovoru) definiranim područjima B, C, D i E prema NKD-u 2007. u izvještajnome godišnjem razdoblju. Ciljne statističke jedinice jesu industrijska poduzeća i lokalne jedinice industrijskih i neindustrijskih poduzeća koja proizvode proizvode iz NIP-a (u skladu s PRODCOM Listom).

Ovim istraživanjem nisu obuhvaćene statističke jedinice ili njihovi dijelovi koji su fizički izvan teritorija Republike Hrvatske. U profiliranju statističkih jedinica – lokalnih jedinica – uzima se u obzir načelo županije. U slučajevima kada promatrana jedinica obavlja industrijsku proizvodnju na području nekoliko različitih županija, npr. u pet županija, jedinica je dodatno raščlanjena na pet lokalnih jedinica. Radi održavanja usklađenosti s PRODCOM propisima EU-a, proizvodnja namijenjena daljnjoj preradi u istoj ili drugim lokalnim jedinicama istog poduzeća ne smatra se njezinim outputom. Obuhvat izvještajnih i statističkih jedinica određen je Adresarom statističkih jedinica industrije, koji je izradila Služba statistike industrije i energije i ažurira ga svake godine.

Izvori podataka za ažuriranje Adresara jesu podaci Statističkoga poslovnog registra, ostalih poslovnih istraživanja industrije te drugih sekundarnih izvora. Poseban kriterij obuhvata statističkih jedinica u PRODCOM-u jest da za svaki pojedinačni razred industrije (od 05.10 do 38.32) iz NKD-a 2007. u istraživanju bude dovoljan obuhvat statističkih jedinica tako da zajedno sudjeluju s najmanje 90% u bruto dodanoj vrijednosti odgovarajućeg razreda NKD-a 2007. Ako uvjet nije zadovoljen, za određene razrede industrije iz NKD-a 2007. obuhvat se proširuje i na statističke jedinice s manje od deset zaposlenih, npr. male industrije kao što su industrija kruha, tiskanje i slično.

U istraživanju PRODCOM za 2023. obuhvaćeno je 2 876 poduzeća (pravne osobe i obrtnici) sa stopom odgovora od 98,99%, a procijenjenih obrazaca je 1,01%.

Koncepti istraživanja PRODCOM i definicije

Koncepti i definicije koji se primjenjuju u istraživanju PRODCOM Republike Hrvatske usklađeni su s istraživanjem PRODCOM unutar EU-a. Ti pojmovi omogućuju dobivanje dodatnih objašnjenja koja služe za iskazivanje rezultata istraživanja PRODCOM i nemaju smisao definitivnih značenja tih riječi jer u drugim kontekstima mogu imati drukčije značenje. Namijenjeni su korisnicima rezultata istraživanja PRODCOM kako bi ih ispravno interpretirali, a usklađeni su s konceptima i definicijama PRODCOM istraživanja EU-a.

PRODCOM proizvod jest posljedica neke industrijske djelatnosti, upotrebljava se kao opći naziv za proizvode koji imaju fizičku dimenziju i za industrijske usluge. Prema konceptu istraživanja PRODCOM, definiran je Nomenklaturom industrijskih proizvoda (NIP), koja je nacionalna verzija PRODCOM Lista EU-a. **Gotov proizvod** svaki je proizvod koji je u procesu proizvodnje dosegao odgovarajući stupanj prerade ili dorade tako da je u NIP-u naveden pod posebnom šifrom i nazivom. Pojam tako definiranoga gotovog proizvoda obuhvaća i sve radove dovršavanja proizvoda, kao što su čišćenje, pakiranje, ispitivanje kvalitete, kasiranje i slično.

Industrijske usluge. Pod tim se pojmom podrazumijevaju usluge dorade, popravaka i održavanja te sastavljanja (montaže odnosno instaliranja). Industrijske usluge iskazuju se u pravilu po svakoj pojedinačnoj vrsti izvršene usluge iz NIP-a, a vrijednost industrijskih usluga iskazuje se u tisućama eura, uglavnom kao naknada za obavljenu industrijsku uslugu. Bilježe se samo industrijske usluge za koje je izdana posebna faktura. Posebna pravila iskazivanja podataka postoje za određenu vrstu industrijskih usluga u već spomenutim standardima PRODCOM-a. Neke industrijske usluge razvrstane su prema NKD-u 2007. u neindustrijske usluge, npr. Održavanje i popravak motornih vozila (područje G, razred 45.20), Popravak računala i predmeta za osobnu uporabu i kućanstvo (područje S, odjeljak 95), Izdavačke djelatnosti, uključujući izdavanje softvera (područje J, odjeljak 58), Djelatnosti snimanja zvučnih zapisa i izdavanja glazbenih zapisa (područje J, odjeljak 59), Računalno programiranje, savjetovanje i djelatnosti povezane s njima (područje J, odjeljak 62) te Informacijske uslužne djelatnosti, uključujući obradu podataka (područje J, odjeljak 63) te nisu predmet istraživanja IND-21/PRODCOM-a za 2023.

NIP 2023. jest hijerarhijski strukturirana Nomenklatura industrijskih proizvoda (i usluga) namijenjena mjerenju količine i vrijednosti godišnje industrijske proizvodnje. Ona je verzija PRODCOM Lista detaljno razrađena na nacionalnoj razini. Obuhvaća sve proizvode i usluge koje su rezultat obavljanja djelatnosti iz područja B, C, D i E NKD-a 2007. Struktura NIP-a odgovara svim razinama NKD-a 2007., KPD-a 2015. i PRODCOM Lista 2023., s dodatnom detaljnijom nacionalnom raščlambom.

NIP 2023. povezan je s Carinskom tarifom (CT) Republike Hrvatske na isti način kao što je PRODCOM List povezan s Kombiniranom nomenklaturom (CN) EU-a. Redovito se ažurira na početku svake godine prema ažuriranju PRODCOM Lista EU-a.

PRODCOM je kratica za proizvodne statistike Europske unije za industrijsku proizvodnju koje su određene Uredbom EU-a br. 3924/91. Kratica je izvedena iz francuskog naziva "Production Communautaire" (Proizvodnja u Zajednici). Svrha istraživanja PRODCOM jest pribavljanje informacija o nacionalnim i tržištima EU-a te međunarodnim tržištima. Predmet istraživanja jesu industrijski proizvodi definirani PRODCOM Listom koji se ažurira svake godine. Kako bi bila vidljiva međunarodna dimenzija tih tržišta, izrađena je veza proizvodnih statistika i statistika vanjske trgovine, tako da je PRODCOM List EU-a usklađen s Kombiniranom nomenklaturom (CN) EU-a za odgovarajuću izvještajnu godinu da bi podaci proizvodnih statistika bili usporedivi s podacima vanjske trgovine na razini proizvoda/roba. To je omogućilo izračunavanje vidljive potrošnje.

PRODCOM List jest popis proizvoda, dobara i usluga navedenih u nazivima istraživanja PRODCOM. PRODCOM List 2023.¹⁾ sadržava 4 200 obvezatnih šifara i naziva koji se u načelu upotrebljavaju za kompilaciju detaljnih proizvodnih statistika EU-a. PRODCOM List 2023.¹⁾ temelji se na CPA-u v.2.¹⁾ (= KPD 2015.³⁾) i povezan je s Kombiniranom nomenklaturom za 2023. (CN 2023) EU-a preko referentnih oznaka. Nije strukturiran kao hijerarhijska klasifikacija te je zbog toga dobio naziv "popis" iako su proizvodi podijeljeni u odjeljke koji se podudaraju s odjeljcima NACE-a Rev. 2 te pokrivaju gotovo sve proizvode i usluge iz područja B i C prema NACE-u. Nazivi istraživanja PRODCOM načelno sadržavaju stavke ili skupine stavaka iz CN-a kako bi omogućili usporednost podataka vanjske trgovine i proizvodnje te se iz tog razloga ažuriraju na početku svake godine prema promjenama CN-a.

Prodana proizvodnja u PRODCOM-u. Pod pojmom "prodana proizvodnja" podrazumijeva se proizvodnja koju su neko vrijeme obavljale statističke jedinice i koja je prodana (fakturirana) u izvještajnoj godini. Količine i vrijednosti prodane proizvodnje na razini proizvoda iz NIP-a obično se bilježe ako su proizvodi isporučeni drugim poduzećima na domaćem tržištu, prodani u vlastitim prodavaonicama ili izvezeni na strana tržišta. Tu se ubrajaju i vlastito proizvedeni proizvodi dani u zakup ili *leasing* trećim osobama (npr. računalna oprema, telefonske instalacije ili perlice). U prodanu proizvodnju uključeni su vlastito proizvedeni gotovi proizvodi (ili usluge) i gotovi proizvodi koje je statistička jedinica proizvela odnosno preradila na temelju ugovora s naručiteljem za treće osobe i obavljala na teritoriju Republike Hrvatske. Nisu uključeni gotovi proizvodi koji su se upotrebljavali za daljnju preradu u lokalnim jedinicama istog poduzeća (ili su tomu namijenjeni) ni zalihe gotovih proizvoda namijenjenih prodaji.

Vrijednost prodane PRODCOM proizvodnje obračunava se na temelju prodajne cijene koju je ostvario ili će ostvariti proizvođač u izvještajnom razdoblju (fakturirane vrijednosti). U vrijednost prodaje uključeni su i troškovi pakiranja i kada su obračunani (naplaćeni) posebno, a isključeni su sljedeći izdaci: bilo koji obračun poreza na promet i potrošnju (PDV i trošarine), troškovi otpreme kada su obračunani posebno ili bilo koji popusti potrošačima. Za proizvode koji su dani u zakup ili *leasing* trećim osobama određene su cijene koje su se za njih mogle postići na tržištu kao procijenjene vrijednosti.

Prerada na temelju ugovora (prema ugovoru s naručiteljem) u smislu PRODCOM-a postoji kada statistička jedinica na temelju ugovora s naručiteljem proizvodi odnosno prerađuje određene proizvode iz NIP-a i kada naručitelj osigurava sirovine i drugi materijal potreban za tu proizvodnju ili preradu (bez naplate/kupnje). Proizvodnja odnosno prerada na temelju ugovora jest proizvodnja prema posebnom ugovoru između naručitelja i proizvođača. Za takvu proizvodnju samo proizvođač iskazuje količine ostvarene proizvodnje industrijskih proizvoda prema ugovoru, tj. u zemlji u kojoj se proizvodnja stvarno obavljala kako bi se izbjeglo dvostruko iskazivanje podataka. U tim slučajevima proizvođač prikazuje proizvodnju pod istom šifrom proizvoda iz NIP-a kao i vlastitu proizvodnju, a za vrijednost prodane proizvodnje iskazuje samo vrijednost naknade za izvršenu uslugu proizvodnje koju je stvarno naplatio od naručitelja. U svakom aranžmanu o proizvodnji odnosno preradi na temelju ugovora naručitelj i proizvođač odnosno prerađivač trebaju pripadati različitim poduzećima (poslovnim subjektima) jer proizvodnja odnosno prerada na temelju ugovora između lokalnih jedinica koje pripadaju istom poduzeću nije moguća prema definicijama Statističkih standarda PRODCOM-a.

Vidljiva domaća potrošnja izvedeni je pokazatelj izračunan bilanciranjem podataka o prodanim količinama i vrijednostima za deset najvažnijih pojedinačnih proizvoda iz NIP-a 2023. s podacima o količinama i vrijednostima izvoza/uvoza istih pojedinačnih proizvoda/roba ili agregiranih na razinu istih proizvoda PRODCOM Lista 2023. (izvorno podaci vanjske trgovine agregirani iz Carinske tarife 2023. na razinu Kombinirane nomenklature 2023.). Za potrebe obračuna primijenjena je sljedeća formula: proizvodnja + uvoz – izvoz. Kriterij važnosti proizvoda NIP-a 2023. s gledišta Republike Hrvatske određen je prema vrijednosti prodaje i izvoza. Podaci su iskazani u fizičkim mjernim jedinicama (količine) i u tisućama eura (vrijednosno).

1) Uredba Komisije (EU) 2017/2119 od 22. studenoga 2017. o utvrđivanju "popisa PRODCOM" industrijskih proizvoda za 2017. predviđenog Uredbom Vijeća (EEZ) br. 3924/91 (SL L 325 od 8. prosinca 2017.)

2) Klasifikacija proizvoda po djelatnostima Republike Hrvatske 2015. – KPD 2015. (NN, br. 157/14.). KPD 2015. identičan je na svim razinama s CPA-om v. 2.1 EU-a.

3) Uredba Komisije (EU) br. 1209/2014 od 29. listopada 2014. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 451/2008 Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi nove Statističke klasifikacije proizvoda po djelatnostima (CPA) i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3696/93 (SL L 336 od 22. studenoga 2014.)

Napomena. Detaljne tablice rezultata PRODCOM-a za 2023. bit će raspoložive u predviđenome Statističkom izvješću pod naslovom "Industrijska proizvodnja u 2023. Godišnji izvještaj – PRODCOM rezultati", br. 1714., koje će biti objavljeno do kraja ožujka 2025.

Kratice

CPA	Statistička klasifikacija proizvoda po djelatnostima
CT	Carinska tarifa
d. n.	drugdje nespomenuto
EEZ	Europska ekonomska zajednica
EU	Europska unija
hl	hektolitar
kg	kilogram
kom.	komad
KPD 2015.	Klasifikacija proizvoda po djelatnostima, verzija 2015.
kVA	kilovoltamper
l	litra
m ³	kubični metar
mm	milimetar
NACE	Statistička klasifikacija ekonomskih djelatnosti u Europskoj zajednici
NIP 2023.	Nomenklatura industrijskih proizvoda, verzija 2023.
NKD 2007.	Nacionalna klasifikacija djelatnosti, verzija 2007.
NN	Narodne novine
PRODCOM	Proizvodnja u Zajednici
PDV	porez na dodanu vrijednost
SL L	Službeni list EU-a
t	tona
tis.	tisuća

Znakovi

-	nema pojave
≤	manje ili jednako
>	više
=	jednako

U ovom Priopćenju objavljuju se podaci istraživanja koje je provedeno uz financijsku pomoć Europske unije. Za njegov sadržaj odgovoran je isključivo Državni zavod za statistiku te ni u kojem slučaju ne izražava stav Europske unije.

Objavljuje Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske, Zagreb, Ilica 3, p. p. 80.

Telefon: (+385 1) 48 06 111

Novinarski upiti: press@dzs.hr

Odgovorne osobe:

Milenka Primorac Čačić, načelnica Sektora poslovnih statistika

Lidija Brković, glavna ravnateljica

Priredili:

Ivana Zoroja i Goran Dolšak

MOLIMO KORISNIKE DA PRI KORIŠTENJU PODATAKA NAVEDU IZVOR.

Služba za odnose s korisnicima i zaštitu podataka

Informacije i korisnički zahtjevi

Telefon: (+385 1) 48 06 138, 48 06 154, 48 06 115

Elektronička pošta: stat.info@dzs.hr

Pretplata na publikacije

Telefon: (+385 1) 21 00 455

Elektronička pošta: prodaja@dzs.hr